

УДК 656.7.025

Лазарєв І. О.
аспірант, НУ «Запорізька політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна

Лазарева О. О.
аспірантка, НУ «Запорізька політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна

Сахнюк Н. В.
канд. техн. наук, доцент, АК «Мотор Січ»,
м. Запоріжжя, Україна

Пашечко М. І.
д-р техн. наук, професор,
Люблінський політехнічний інституту, Польща

ОГЛЯД АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ ПАСАЖИРСЬКИХ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Пасажирські авіаперевезення в Україні в умовах війни стикаються зі значними викликами, які впливають на різні аспекти авіаційної галузі. Сучасні тенденції свідчать про необхідність глибокого аналізу та пошуку дієвих стратегій для забезпечення стабільності авіаперевезень у період військової агресії Російської Федерації проти України. На час війни пасажирські перевезення повністю припинені через підвищену небезпеку. Військові дії вимагають перегляду маршрутів та напрямків перевезень через обмеження руху та питання безпеки. Зростання нестабільності та загроз безпеці спричиняє зміни у ціноутворенні авіакомпаній і рівнях конкуренції по всій Європі. Військові дії вже призвели до руйнування аеропортів, наземної інфраструктури, а також до втрат у авіаційній техніці та серед персоналу.

Актуальність дослідження полягає в необхідності визначення стратегічних шляхів вирішення проблем, що виникають у зв'язку з воєнним станом.

Аналіз кращих світових практик управління авіаперевезеннями пасажирів дозволив виділити концепції [1, 2], які можуть бути застосовані до українських реалій, зокрема у рамках процесів післявоєнної відбудови, адже на сьогодні безпекова ситуація не дозволяє відкрити авіасполучення. Реалізація цих концепцій має великий потенціал для забезпечення життєвої важливості галузі та зрушення у напрямку сталого розвитку.

На основі проведених досліджень та обговорень пропонуються конкретні рекомендації та практичні заходи для поліпшення ситуації у галузі:

Підтримка та організація виробництва

- зміцнення систем безпеки в аеропортах та авіаційних компаніях, вдосконалення антитерористичних заходів;
- організація регулярних тренувань для персоналу та вдосконалення процедур перевірки пасажирів;
- інвестування у сучасні технології для вдосконалення процесів бронювання, обробки даних та автоматизації;
- впровадження онлайн-систем бронювання, використання штучного інтелекту для оптимізації планування маршрутів;
- підтримка досліджень та розвитку в області літакобудування, сприяння впровадженню екологічно чистих технологій;
- створення фонду для підтримки стартапів у галузі авіаційних технологій та стимулювання інноваційних проєктів;
- розробка гнучких тарифів та акцій для залучення пасажирів, реклама важливості безпеки та стабільності;
- впровадження сезонних знижок, проведення маркетингових кампаній з акцентом на безпеку;
- активне співробітництво з міжнародними авіакомпаніями та розробка нових міжнародних маршрутів;
- укладення угод про партнерство, участь у міжнародних конференціях для популяризації українського авіапростору.

Ці рекомендації враховують ключові виклики та можливості, з якими стикається пасажирська авіаційна галузь України в умовах воєнного стану, і можуть бути застосовані під час післявоєнної відбудови. Їх реалізація сприятиме стабільному розвитку, підвищенню конкурентоспроможності, а також поліпшенню якості обслуговування та безпеки пасажирів.

Фінансування. Дослідження виконано за кошти Національного фонду досліджень України (National Research Foundation of Ukraine) за проєктом НФДУ № 2023.04/0160, 0124U003748 «Розробка технології формування жаростійких покриттів плазмовим електrolітичним оксидуванням на деталях авіаційної та ракетно-космічної техніки» (конкурс «Наука для зміцнення обороноздатності України»).

Список літератури

1. Exploring Dynamic Relationships Between Air Transportation and Economic Growth in South America / J. G. Brida, B. Lanzilotta, V. Segarra, S. Zapata // *Airlines and Developing Countries* / ed. by K. Button. – Leeds (UK): Emerald Publishing Limited, 2023. – Vol. 10. – Ch. 4. – P. 51–62.
2. A model to analyze the knowledge management risks in open innovation: proposition and application with the case of GOL Airlines / F. L. Oliva, A. C. T. Paza, J. L. Bution, M. Kotabe, P. Kelle, E. P. G. de Vasconcellos, C. C. de Hildebrand e Grisi, M. I. R. de Almeida, A. A. Fischmann // *Journal of Knowledge Management*. – 2021. – Vol. 26, No. 3. – P. 681–721.